

EU ETS I ISKUSTVA U VERIFIKACIJI EMISIJA STAKLENIČKIH PLINOVA

Zoran Kovačević
Beograd, 31. 05. 2019.

1. Prikaz početnih aktivnosti verifikacije

- Verifikacije emisija stakleničkih plinova prema Direktivi 2003/87/EZ i 2009/29/EZ shema za trgovanje kvotama emisije stakleničkih plinova unutar Zajednice
- III. faza trgovanja emisijskim jedinicama od 2013.-2020.g.
- Metroalfa d.o.o. je za potrebe verifikacije emisija stakleničkih plinova ishodila akreditaciju prema normi HRN EN ISO 14065 te sukladno Uredbi (EU) 600/2012
- Postupak akreditacije je provela HAA

1. Prikaz početnih aktivnosti verifikacije

- Počeci aktivnosti verifikacije emisija stakleničkih plinova - tvrtka Metroalfa je krajem 2010. godine dobila suglasnost za obavljanje verifikacije emisija stakleničkih plinova

temeljem čl. 39. Stavka 3

1. Prikaz početnih aktivnosti verifikacije

- Priprema za 3. fazu trgovanja (kraj 2011. godine i 2012. godine) – prema Odluci komisije 2011/278/EU uređen je način besplatne dodjele emisijskih jedinica, način i rokovi dostave podataka o djelatnostima, način verifikacije podataka o djelatnostima i popis sektora ili podsektora koji su izloženi značajnom riziku od izmještanja emisija stakleničkih plinova u treće zemlje

2. Priprema za akreditaciju prema HRN EN ISO 14065 i Uredbi (EU) 600/2012

- Uredbom (EU) 600/2012 utvrđuju se odredbe o verifikaciji izvješća podnesenih u skladu s Direktivom 2003/87/EZ i 2009/29/EZ (članak 15.) te o akreditaciji i nadzoru verifikatora,
- Opći okvir pravila za akreditaciju verifikatora kako bi se osiguralo da verifikaciju izvješća operatora ili operatora zrakoplova u okviru sustava Unije za trgovanje emisijskim jedinicama stakleničkih plinova provode verifikatori koji posjeduju tehničke kompetencije za provođenje povjerenog im zadatka na neovisan i nepristran način i u skladu sa zahtjevima i načelima navedenima u Uredbi (EU) 600/2012

2. Priprema za akreditaciju prema HRN EN ISO 14065 i Uredbi (EU) 600/2012

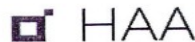
- Uredba (EU) 600/2012 se primjenjuje na verifikaciju podataka o emisijama stakleničkih plinova i tonskim kilometrima zabilježenih od 1. siječnja 2013. godine i iznesenih u izvješćima u skladu s člankom 14. Direktive 2003/87/EZ,
- Prije stupanja na snagu EU regulative u Hrvatskoj 18.06.2013. godine donesen je Pravilnik o praćenju, izvješćivanju i verifikaciji izvješća o emisijama stakleničkih plinova iz postrojenja i zrakoplova u razdoblju koje započinje 1. siječnja 2013. godine – temeljem ovog Pravilnika započinju aktivnosti vezane uz akreditaciju verifikatora

2. Priprema za akreditaciju prema HRN EN ISO 14065 i Uredbi (EU) 600/2012

- Početkom prosinca 2013. godine Metroalfa je predala Nacionalnom akreditacijskom tijelu (HAA) kompletnu dokumentaciju izrađena prema normi HRN EN ISO 14065
- Obveza operatera postrojenja - dostava godišnjeg izvješće o emisijama za 2013. godinu i izvješća o verifikaciji emisijama do 31.03.2014. godine, što je impliciralo da akreditaciju moramo završiti do navedenog datuma

2. Priprema za akreditaciju prema HRN EN ISO 14065 i Uredbi 600/2012/EZ

- Navedene činjenice su zahtijevale veliki angažman verifikatora koji su pokrenuli postupak akreditacije, a također i ocjenitelja od strane HAA koji su istovremenu provodili postupak istorazinske procjene,
- Opseg akreditacije verifikatora – skupine aktivnosti iz priloga I Uredbe (EU) 600/2012
- Početkom veljače 2014. godine obavljen je 1. nadzor, a zatim i witness nadzor (u postrojenju) – Ocjena 2 skupine aktivnosti (sukladno Pravilima za akreditaciju)

Hrvatska akreditacijska agencija
Croatian Accreditation Agency

PRIOLOG POTVRDI O AKREDITACIJI br: 9446

Annex to Accreditation Certificate Number:

Klasa/Ref. No.: 383-02/13-25/03

Urbroj/Id. No.: 569-05/3-14-33

Datum izdanja priloga /Annex Issued on: 2013-03-24

Norma: HRN EN ISO 14065:2013

Standard: (ISO 14065:2013; EN ISO 14065:2013)

Akreditacija istječe: 2019-03-23

Accreditation expiry:

Prva akreditacija: 2014-03-24

Initial accreditation:

Akreditirano verifikacijsko tijelo:

Accredited Verification Body:

Metroalfa d.o.o.

Odjel ekologija

Odsjek za stakleničke plinove

Karlovačka cesta 4L, HR-10000 Zagreb

Područje akreditacije:

Scope of Accreditation:

Verifikacija emisija stakleničkih plinova

Verification of GHG emissions data

*Važeće izdanje Priloga dostupno je na web adresi: www.akreditacija.hr /
Valid issue of the Annex is available at the web address: www.akreditacija.hr*

Ravnateljica:

Director General:

mr. sc. Biserka Bajzek Brezak, dipl. ing.

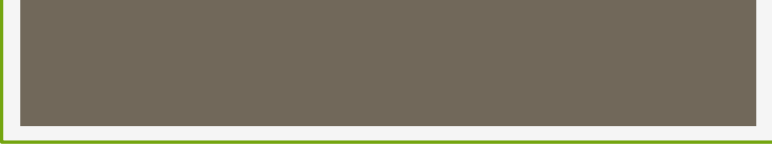
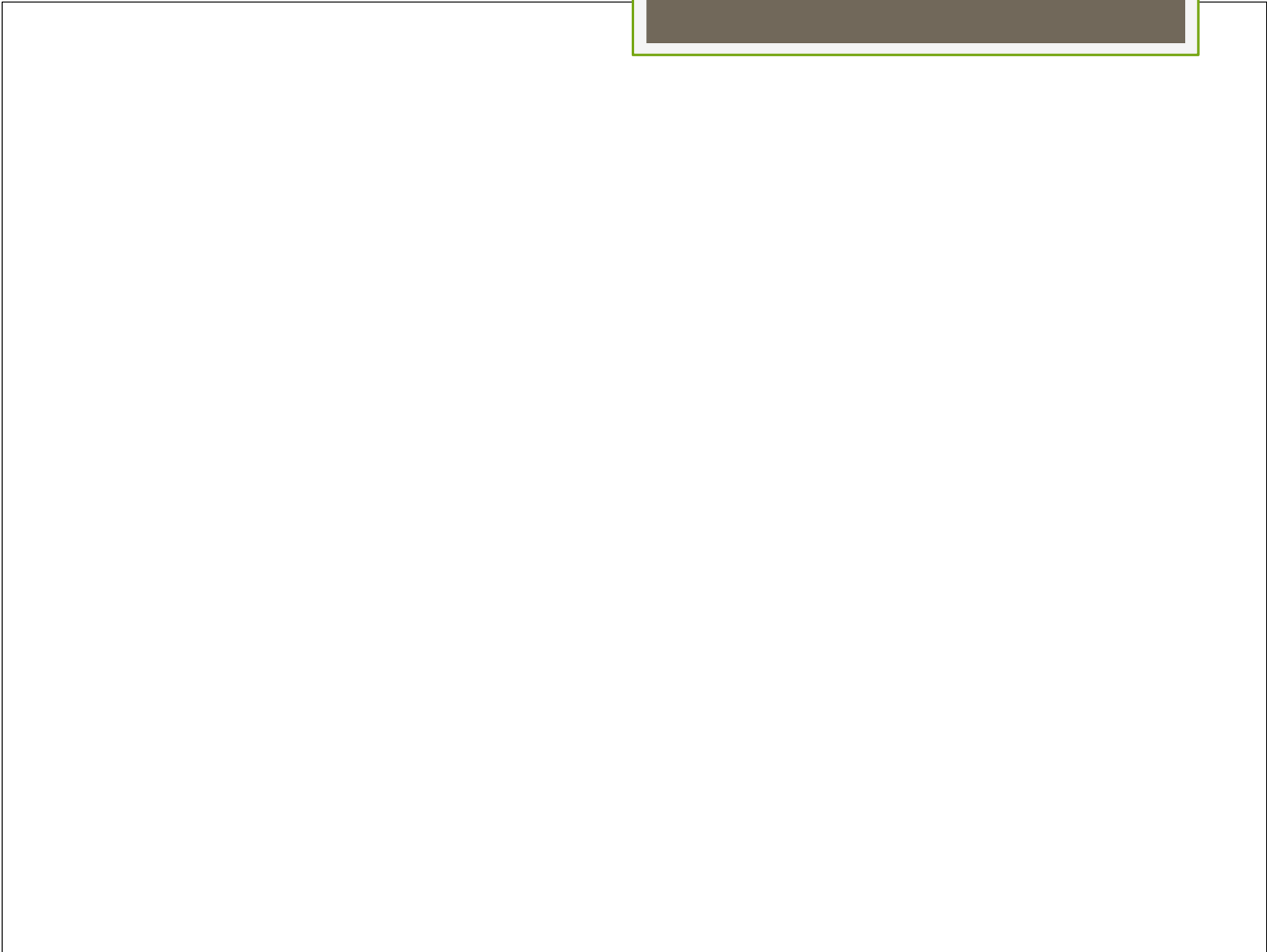

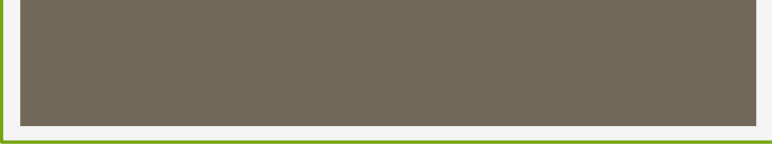
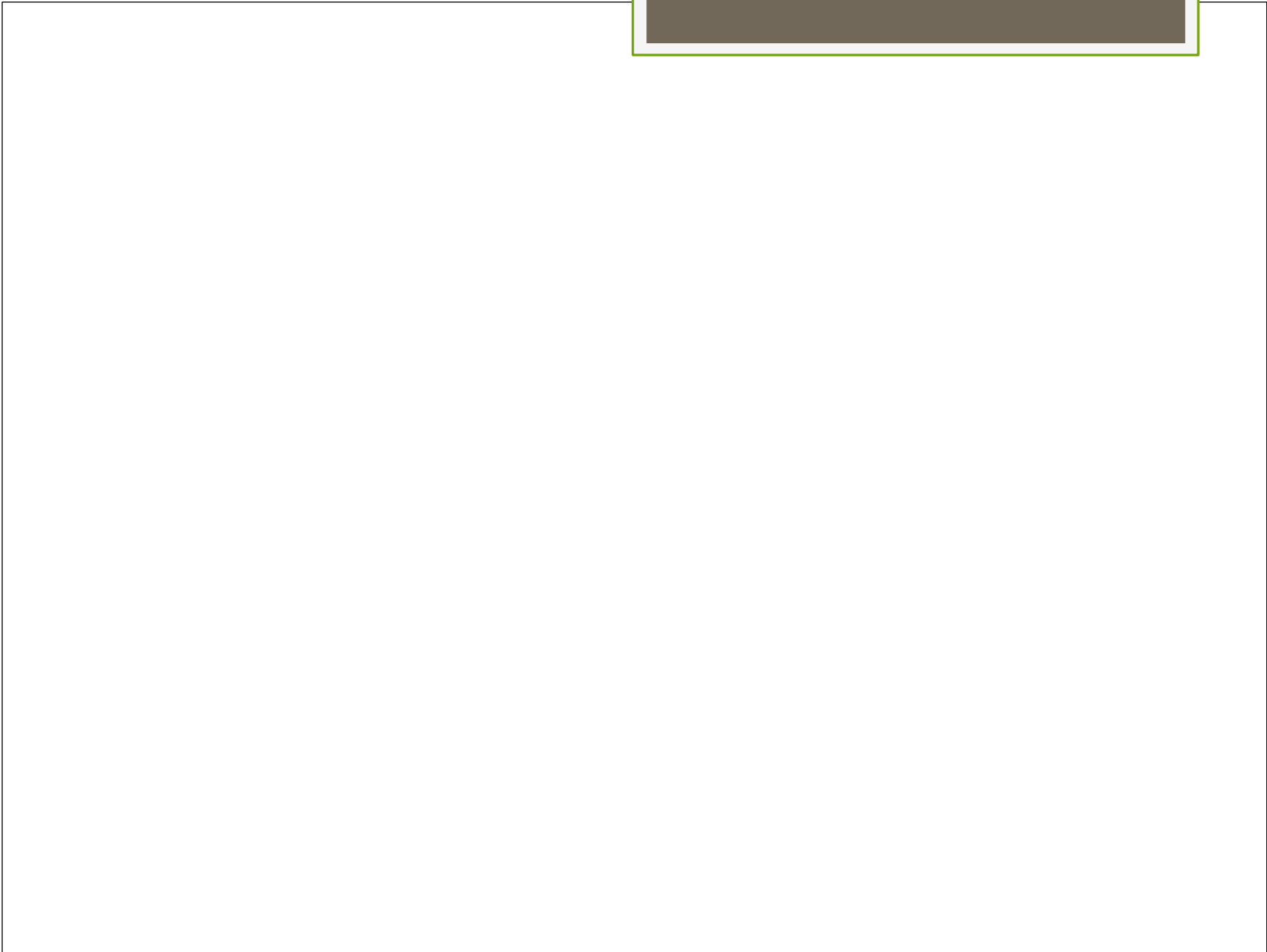
PODRUČJE AKREDITACIJE SCOPE OF ACCREDITATION

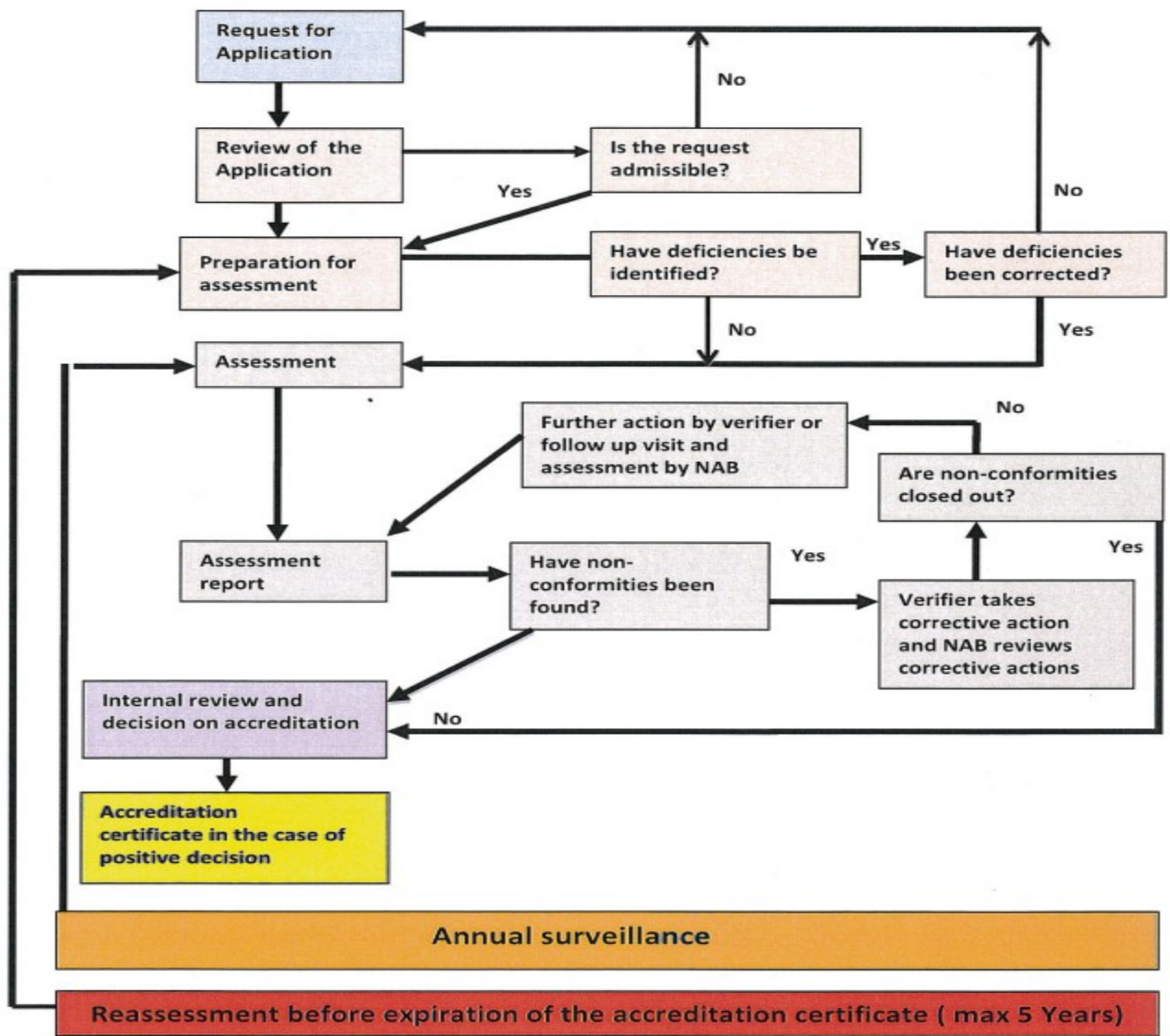
Verifikacija prema: Uredba Komisije (EZ) br. 600/2012

Verification according to: Commission Regulation (EU) No 600/2012

1.a	Sagorijevanje goriva u postrojenjima u slučajevima kad se koriste samo komercijalna standardna goriva kako su definirana u Uredbi (EZ) br. 601/2012 ili kad se u postrojenjima kategorije A ili B koristi zemni plin. <i>Combustion of fuels in installations, where only commercial standard fuels as defined in Regulation (EU) No 601/2012 are used, or where natural gas is used in category A or B installations.</i>
1.b	Sagorijevanje goriva u postrojenjima bez ograničenja <i>Combustion of fuels in installations, without restrictions</i>
3.	Proizvodnja sirovog željeza ili čelika (primarna ili sekundarna fuzija) uključujući kontinuirano lijevanje <i>Production of pig iron or steel (primary or secondary fusion) including continuous casting</i>
6.	Proizvodnja cementnog klinkera <i>Production of cement clinker</i> Proizvodnja vapna ili kalcinacija dolomita ili magnezita <i>Production of lime or calcination of dolomite or magnesite</i> Proizvodnja stakla uključujući staklena vlakna <i>Manufacture of glass including glass fibre</i> Proizvodnja keramičkih proizvoda žarenjem <i>Manufacture of ceramic products by firing</i> Proizvodnja izolacijskih materijala iz mineralne vune <i>Manufacture of mineral wool insulation material</i>
Države članice u kojima verifikator provodi verifikaciju: <i>Member States in which the verifier is carrying out verification:</i> - Republika Hrvatska / Republic of Croatia	
Napomena: Ovaj se popis temelji na dodatku I Uredbe Komisije (EZ) br. 600/2012 <i>Notice:</i> <i>This list is based upon Annex I of the Commission Regulation (EU) No 600/2012</i>	

3. Praćenje, izvješćivanje i verifikacija emisija

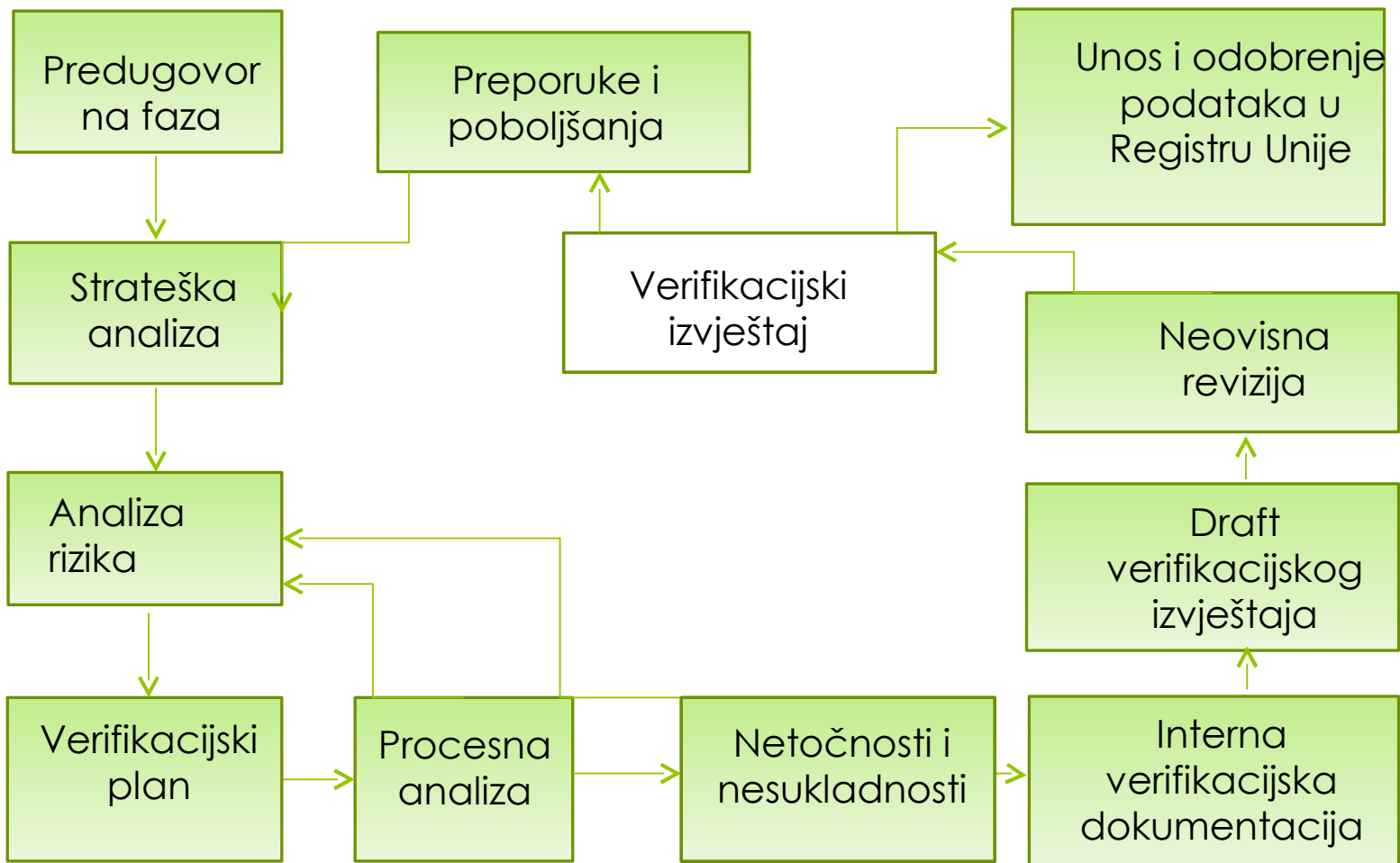
- Operater postrojenja obavlja praćenje emisija kroz godinu na temelju, od strane nadležnog tijela, odobrenog Plana praćenje i dozvole za emisije
- Plan praćenja postrojenja mora biti usklađen sa zahtjevima Uredbe (EU) 601/2012
- Temeljem odredbi Zakona o zaštiti zraka (N.N. br. 130/11 i 47/14) i Uredbe (EU) 601/2012 operater postrojenja dostavlja nadležnom tijelu godišnji izvještaj o emisijama i izvještaj o verifikaciji emisija

◉ Vremenski tijek verifikacijskog procesa:

Datum	Aktivnosti i stupnjevi verifikacije
Bilo koje vrijeme kroz godinu, ali prije izdavanja Verifikacijskog izvješća	Verifikator se akreditira za provođenje godišnje verifikacije ili proširuje područje akreditacije.
u srpnju (u izvještajnoj godini)	Operater ugovara verifikatora, pregled ugovora, prijedlozi, planiranje ocjenjivanja
u rujnu (u izvještajnoj godini)	1. stupanj: strateška analiza; provjera Plana praćenja i usklađenosti s MRR načelima, pregled računskih metoda i procesa, rasprava o pitanjima s operaterom i otklanjanje bilo kojeg pitanja vezanog za nesukladnost ili neusklađenost; analiza rizika; detaljno planiranje verifikacijske
u listopadu/studenom (u izvještajnoj godini)	2. stupanj: provođenje preliminarne detaljne verifikacije temeljene na dostupnim podacima za 6 do 9 mjeseci i izrada predviđanja ukupnih emisija za cijelu godinu, provjera Plana praćenja i njegove primjene te usklađenosti sa zahtjevima MRR i načelima; provjera protoka podataka, kontrolnih aktivnosti i procedura iz Plana praćenja. Otkloniti bilo koji problem vezan uz netočnosti, nesukladnosti i neusklađenosti.

Datum	Aktivnosti i stupnjevi verifikacije
krajem siječnja/veljače	3. stupanj: Godišnji obračun. Izrada godišnjeg izvješća o emisijama (provjera cjelovitosti i ispravnosti izvješća), ispitati odstupanja, završna provjera s Planom praćenja i usklađenosti s MRR i načelima. Otklanjanje bilo kojeg pitanja vezano za netočnosti, nesukladnosti ili neusklađenosti.
krajem veljače	4. stupanj: Dovršenje verifikacijskog izvješća koristeći obrazac. Spajanje konačnog verifikacijskog izvješća s godišnjim izvješćem o emisijama iz postrojenja i slanje operateru koji će izvješća poslati u AZO.
01. ožujka	Operater dostavlja Verifikacijsko izvješće i Godišnje izvješće o emisijama u AZO.
31. ožujka	Operater upisuje emisijske jedinice u Registar Unije, a verifikator ih potvrđuje.
30. travnja	Operater predaje emisijske jedinice u Registar unije.
30. lipnja	Operater podnosi Izvješće o poboljšanjima ili nesukladnostima MZOIP i AZO.

FAZE VERIFIKACIJSKOG PROCESA

4. Verifikacija – 4 . faza EU ETS

- Temeljem čl. 4. DELEGIRANE UREDBE KOMISIJE (EU) 2019/331 od 19. prosinca 2018. o utvrđivanju prijelaznih pravila na razini Unije za usklađenu besplatnu dodjelu emisijskih jedinica na temelju članka 10.a Direktive 2003/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (FAR) operater podnosi zahtjev za besplatnu dodjelu emisijskih jedinica u skladu s člankom 10.a Direktive 2003/87/EZ prije 30. svibnja 2019. (± 1 mjesec od navedenog datuma),
- 1. plan za metodologiju praćenja na kojem se temelji izvješće o referentnim podacima - u skladu sa zahtjevima Priloga VI „FAR-a”,
- 2. izvješće o referentnim podacima koje je verificirano kao zadovoljavajuće koje sadržava podatke o postrojenju i njegovim potpostrojenjima za potrebe izračuna povijesnih razina djelatnosti za posebne referentne vrijednosti za proizvod - obuhvaća referentno razdoblje koje se odnosi na razdoblje dodjele na koje se odnosi zahtjev
- Nadležna tijela prihvaćaju samo one podatke podnesene koje je verifikator verificirao kao zadovoljavajuće u skladu sa zahtjevima utvrđenima u mjerama donesenima na temelju članka 15. Direktive 2003/87/EZ - (čl. 5. FAR)

4. Verifikacija – 4 . faza EU ETS

- ◉ MMP odobrava nadležno tijelo, najkasnije do 31.12.2020.
- ◉ Zbog vremenskih ograničenja ne bi trebalo zahtijevati odobrenje nadležnog tijela za izvješće o referentnim podacima koje treba podnijeti 2019. godine
- ◉ Ukoliko MMP nije odobren verifikator trebali ocijeniti usklađenost plana za metodologiju praćenja sa zahtjevima utvrđenima u FAR-u
- ◉ Verifikaciju obavlja akreditirani verifikator
- ◉ Odricanje od besplatne dodjele, ako operater smatra da je administrativni teret MRV-a veći od koristi besplatne dodjele
- ◉ Ako se operater odluči ponovno prijaviti za besplatnu dodjelu u kasnijoj fazi dodjele, operater mora osigurati ima odgovarajuću metodologiju praćenja kako bi odredio tražene osnovne podatke

4. Verifikacija – 4 . faza EU ETS

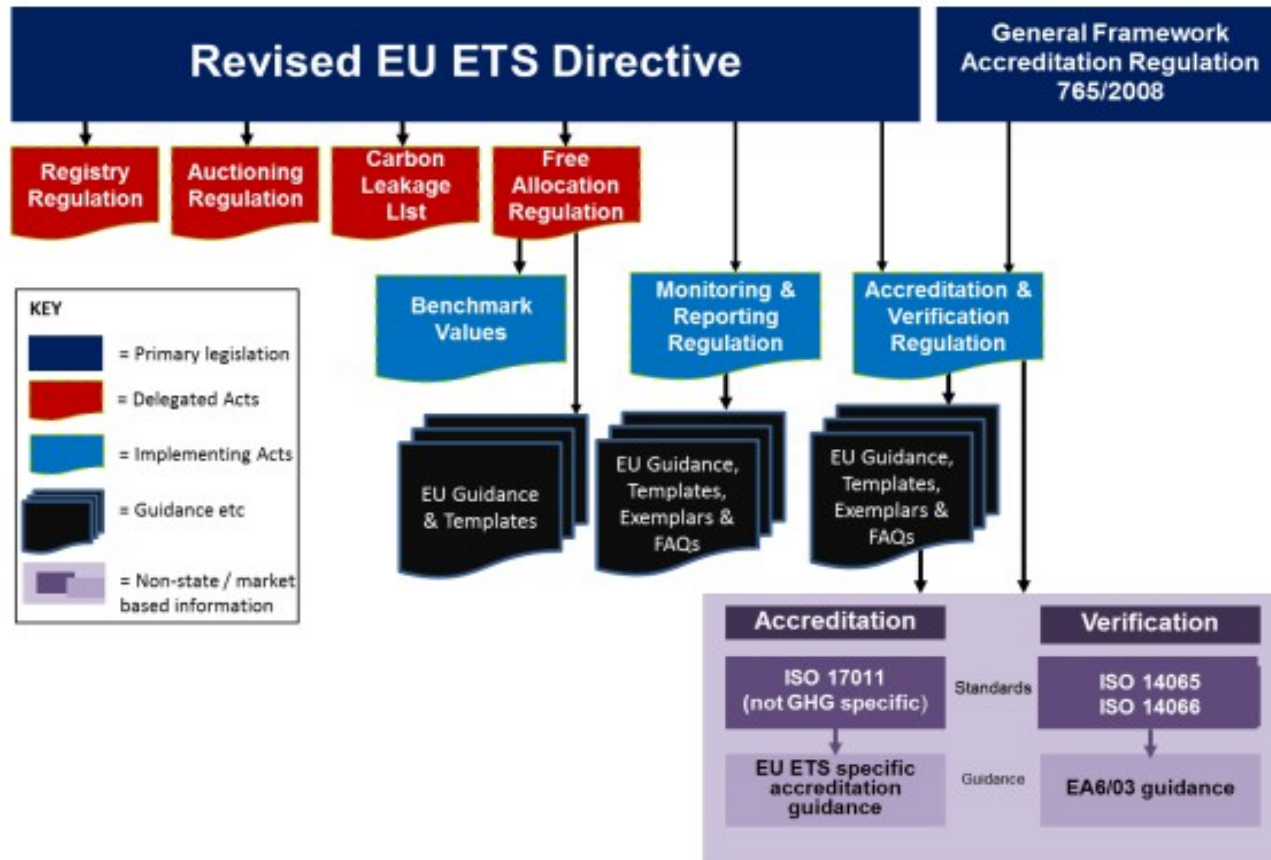

Figure 1 - Relationship of the EU ETS regulations and guidance etc.

5. Zaključak

- Kroz ranija iskustva, kao i šestogodišnja iskustva verifikacija u trećoj fazi EU ETS i verifikacije Izvješća o referentnim podacima postrojenja za 4. fazu ETS-a EU može se zaključiti da je Republika Hrvatska usvojila sve propisane zahtjeve praćenja i izvješćivanja o emisijama stakleničkih plinova.

HVALA!